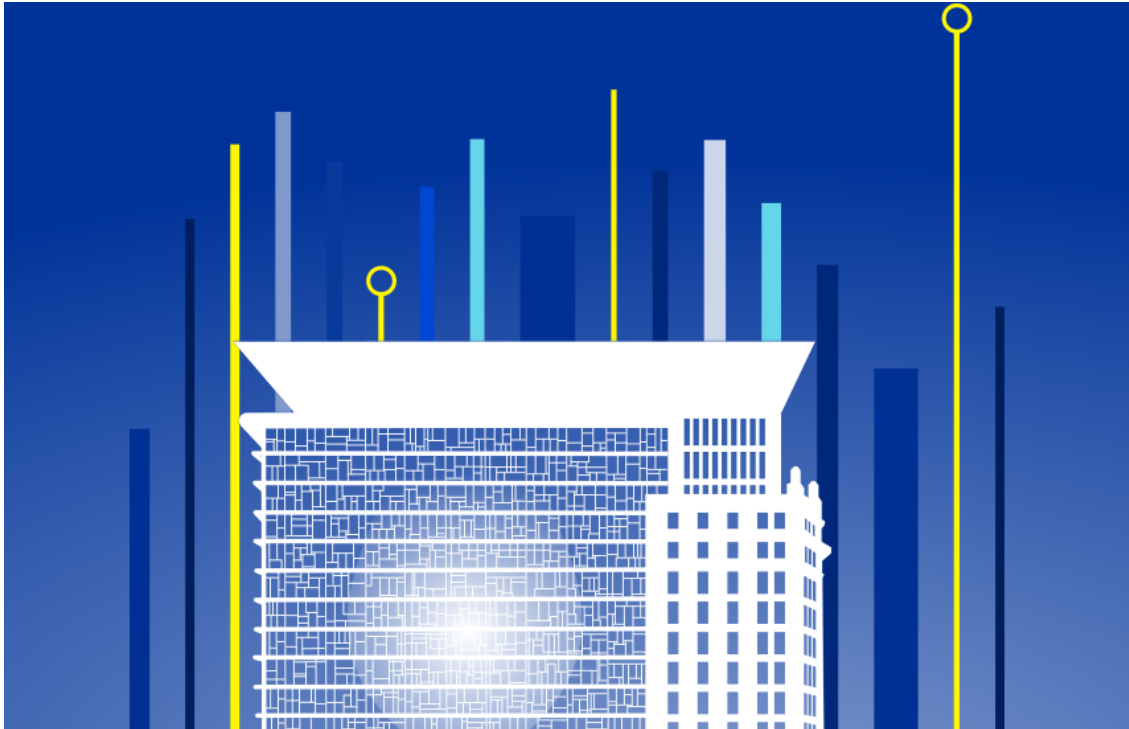

EU-nytt fra Norges delegasjon til EU _ Mission of Norway to the EU
v/utdanningsråd Mads Gravås og forskningsråd Geir Arnulf.

Utdanning, forskning og innovasjon

Juli 2024

HVOR ER VI NÅ?

Strategisk agenda 2024-2029

Torsdag 27. juni vedtok EUs stats- og regjeringsledere en [strategisk agenda](#) for perioden 2024-2029. Den setter tre hovedprioriteringer:

- Et fritt og demokratisk Europa
- Et sterkt og sikkert Europa
- Et velstående og konkurransedyktig Europa

Prioriteringen om et velstående og konkurransedyktig Europa er inndelt i fire underkategorier:

- Styrke konkurranseevnen
- Gjennomføre den grønne og digitale omstillingen
- Fremme et innovasjons- og bedriftsvennlig miljø
- Gå fremover sammen

EU vil styrke forskning og innovasjon i sensitive sektorer og nøkkelteknologier som forsvar, romfart, kunstig intelligens, kvante, halvledere, 5G/6G, helse, bioteknologi, netto-null, samferdsel, legemidler, kjemikalier og

avanserte materialer. Behovet for å investere i utdanning og kompetanse trekkes frem under «Gå fremover sammen».

Det kommende langtidsbudsjettet til EU (2028-2035) skal reflektere disse prioriteringene.

For en bredere omtale av agendaen og diskusjonene under toppmøtet vises det til [konklusjonene](#) fra møtet og rådssekretariatet sin [oppsummering](#).

Ungarsk formannskap

Ungarn overtok formannskapet i EU 1. juli 2024, og vil lede arbeidet blant medlemslandene i Rådet frem til 31. desember 2024.

Ungarn har definert følgende syv hovedprioriteringer for sitt formannskap:

1. Ny giv for europeisk konkurransevne (New European Competitiveness Deal)
2. En styrket europeisk forsvarspolitik
3. En konsistent og merittbasert utvidelsespolitikk
4. Hindre ulovlig migrasjon
5. Forme fremtidens samhørighetspolitikk
6. En bondeorientert europeisk landbrukspolitik
7. Håndtere demografiske utfordringer

Formannskapets hjemmesider er [her](#) og programmet [her](#) (utdanning s. 33 og forskning, utvikling og innovasjon s. 41).

Hovedprioriteringer utdanning:

- Konkurransedyktig høyere utdanning – med fokus også på demografi (utfordringer)
- Strategiske partnerskap innen utdanning og opplæring med rådskonklusjoner på utdanningsministrenes møte i november 2024
- Det grønne og digitale skiftet i utdanning og opplæring

Hovedprioriteringer forskning og innovasjon:

- Styrke EUs konkurransevne gjennom et mindre fragmentert europeisk forskningsområde
- Forberede et nytt partnerskap på sirkulær bioøkonomi særlig rettet mot Sentral og Øst-Europa
- Avanserte materialer

Norske posisjoner Erasmus+ og FP10

Norge har utarbeidet et norsk posisjonsnotat knyttet til neste programperiode for Erasmus+ (2028-2034). Posisjonsnotatet ble sendt til EU-kommissær for innovasjon, forskning, kultur, utdanning og ungdom, Iliana Ivanova, 7. juni 2024, og bygger på fem overordnede prinsipper:

1. Kontinuitet og stabilitet
2. Klare overordnede prioriteringer
3. Økt fokus på effekt (impact)
4. Proporsjonalitet
5. Synergier med andre EU-programmer

I 2024 ble det gjennomført en norsk midtveisevaluering av inneværende programperiode, samt en sluttevaluering av perioden 2014-2020. Se nyhetssak, norsk innspill til neste programperiode 2028-2034 og midtveisevaluering av inneværende programperiode, samt en sluttevaluering av perioden 2014-2020 [her](#).

Norge har også utarbeidet et posisjonsnotat knyttet til det neste rammeprogrammet for forskning og innovasjon. Posisjonsnotatet ble sendt til EU-kommissær for innovasjon, forskning, kultur, utdanning og ungdom, Iliana Ivanova, 20. juni 2024.

Innspillet fokuserer på hvordan programmet overordnet bør innrettes, hvilke grunnleggende prinsipper som bør ligge til grunn og løfter fram ti sentrale budskap. Se nyhetssak med lenke til innspillet [her](#).

EUs INSTITUSJONER

EUs tre hovedinstitusjoner er [Europakommisjonen](#), [Rådet for den europeiske union](#) og [Europaparlamentet](#). Disse tre institusjonene setter dagsorden og driver frem politikk, samarbeid og regelverksutvikling. Europakommisjonen utformer forslag til rettsakter og legger frem meldinger, strategier, forslag til rådsanbefalinger, og så videre. Under følger en oversikt over saker på utdannings-, forsknings-, og innovasjonsområdet i de tre institusjonene.

Europakommisjonen

Nye Europeiske universiteter

Europakommisjonen offentliggjorde 28. juni 14 nye Europeiske universitetsallianser, og det totale antall slike allianser er nå 64. Høgskolen på Vestlandet og Høgskolen i Innlandet fikk tildeling som medlemmer i to nye europeiske universitetsallianser, henholdsvis ARTEMIS (Alliance for Regional Transition, Equality, Mobility, Inclusion, and Sustainability) og EMERGE (Empowering the Margins of Europe through Regional and Global Engagement). Det totale antallet norske institusjoner som deltar i dette initiativet er nå 12. Se nyhetssak [her](#).

Status for forskning og innovasjon i EU

Kommisjonen offentliggjorde 27. juni rapporten «Science, Research and Innovation Performance of the EU 2024». [Rapporten](#) gis ut hvert andre år og analyserer en rekke ulike temaer med et bredt sett av indikatorer. Rapporten peker på at selv om EU har økt sine investeringer i forskning de siste to ti-årene, taper EU terreng i det globale forsknings- og innovasjonslandskapet. Bruk av KI i forskning har vokst sterkt i perioden 2017-2021 med Kina i tet. Finansieringsgapet mellom EU og USA dekker alle faser (forskning og innovasjon), men er størst i oppskalering av bedrifter. Innovasjonsgapet mellom land og regioner i EU består, men Horisont 2020 skapte viktige samarbeidsnettverk på tvers av Europa. Det teknologiske gapet mellom EU og andre regioner består, særlig for digitale teknologier.

Pressemeldingen ligger [her](#) og lanseringen kan følges [her](#).

European Innovation Scoreboard 2024

Den årlige rapporten, som gir en komparativ vurdering basert på 32 indikatorer av hvor godt ulike land gjør det innen innovasjon, ble publisert 8. juli.

EUs medlemsland har hatt en økning i indikatoren på 10 pst siden 2017. Det gir en vekst omtrent på nivå med Sør-Korea, Canada, USA, men disse skårer fortsatt høyere enn EU. Kina har sterkest vekst i perioden og er i ferd med å hente inn EU.

Sveits, Danmark og Sverige skårer høyest i Europa, mens Norge plasserer seg som nummer sju. Rapporten viser at innovasjonsgapet i EU holder seg mellom landene i nord-vest som ledende og land i sør-øst som svakere.

Nyhets sak med lenke til rapporten ligger [her](#).

Rapporter om grønn konkurransekraft og det europeiske innovasjonsgapet

Kommisjonens ekspertgruppe om økonomiske og samfunnsmessige effekter av forskning og innovasjon har lagt fram to nye rapporter.

Den første [rapporten](#) – “Why Europe needs a systemic R&I policy” – argumenterer for at europeisk “konkurranseevne” må inkludere en mer effektiv bruk av (natur-) ressurser. EU må bygge videre på den komparative fordelene de besitter innen grønne teknologier og sirkulære innovasjoner. Grønt hydrogen og sirkulær økonomi brukes som eksempler for å vise muligheter og flaskehals i en slik ny europeisk tilnærming til konkurranseevne. Å videreføre den grønne given er en vinnende strategi for europeisk konkurranseevne og det neste rammeprogrammet for forskning og innovasjon må øke investeringene på grønne temaer.

Den andre [rapporten](#) – “Combining Regional Strengths to Narrow the EU Innovation Divide” – drøfter det europeiske innovasjonsgapet. Sterk konsentrasjon av innovasjonsområder gir et effektivt innovasjonssystem og er positivt for europeisk konkurranseevne. Det er likevel viktig å løfte fram lovende regioner, f.eks. noen regioner i Øst-Europa som har potensial i den digitale omstillingen. Smarte spesialiseringsstrategier, som bygger på identifiserte regionale fortrinn, anbefales.

Rapport om integrering av ukrainske barn i EUs utdanningsystemer.

EU har utarbeidet en rapport om hvordan 700 000 ukrainske barn er integrert i skoler i EU. Se rapporten [her](#).

Rapport om lavere investeringer i utdanning

EU har utarbeidet en rapport over lavere investeringer i utdanning i forhold til andre sektorer fra 2019-2022. Se rapporten [her](#).

Utdanning i det europeiske semester

Europakommisjonen publiserte 19. juni sine anbefalinger for EUs 27 medlemsland. 18 av landene har fått anbefalinger på utdanningsområdet. Les mer [her](#).

Kunstig intelligens i utdanning

The European School Education Platform har sett på kunstig intelligens og dets bruk i skolen and. Se mer informasjon [her](#).

Rådsbygningen. Foto © Norges delegasjon til EU 2021

Rådet for den europeiske union

Utdanning

Fredag 19. juni: Rådsarbeidsgruppen for utdanning

Dagsorden: Merk følgende saker:

- Update on the implementation of the Council Recommendation of 20 November 2017 on tracking graduates - Presentation by the Commission
- Higher education package - Exchange of views on the basis of the Presidency issue paper
- Work programme of the incoming Presidency - Presentation by the Hungarian delegation
- AOB: Communicating the role of the Council and of the European Council through educational resources - Information from the GSC.

Torsdag 4. Juli: Rådsarbeidsgruppen for utdanning

Dagsorden: Merk følgende saker:

- Proposal for a Council Recommendation on attractive and sustainable careers in higher education - Examination of the text

Forskning

Onsdag 15. juni: Rådsarbeidsgruppen for forskning

Dagsorden: Merk følgende saker:

- The Roadmap on Medical applications of ionising radiation for better patients' lives* – Presentation by a representative of the EURAMED rock-n-roll consortium
- Report of the Euratom Scientific and Technical Committee" (STC)** – Presentation by a representative of the Euratom Scientific and Technical Committee
- Open Access Programme to JRC nuclear infrastructures – Presentation by the JRC
- Commission's intention to enter into discussions, on behalf of the EU, with the United States of America on a Joint Statement as a non-binding instrument setting joint priorities and cooperation modalities for R&I in the framework of ongoing cooperation via the Joint Consultative Group and under the S&T Agreement – Presentation by the Commission (doc. 10371/24) CM 3153/24 2 EN
- Staff Working document on Connected, Cooperative and Automated Mobility – Presentation by the Commission (doc. 8930/24)
- Critical technologies under the EU Economic Security strategy – risk assessments of four technologies – Presentation by the Commission

Mandag 24. juni: Rådsarbeidsgruppen for forskning

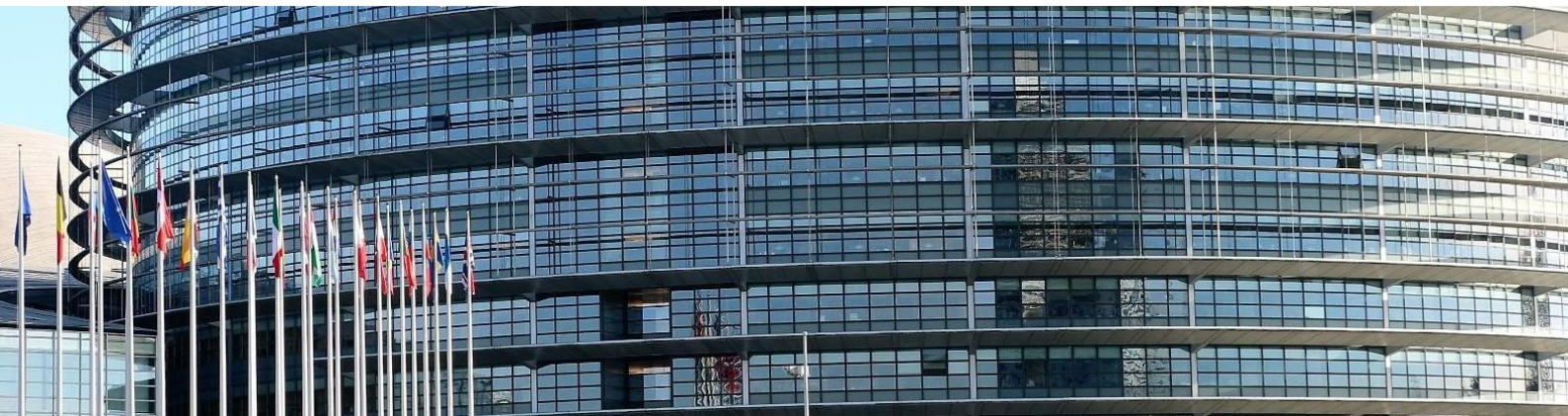
Dagsorden: Merk følgende saker:

- State of play on the association to Horizon Europe – Information from the Commission
- Horizon Europe Draft Budget 2025 and impacts of the MFF revision – Information from the Commission
- Presentation of the incoming presidency's programme – Information from the Hungarian delegation

Fredag 5. juli: Rådsarbeidsgruppen for forskning

Dagsorden: Merk følgende saker:

- Presentation of the presidency's programme
- Annual Report on Research and Technological Development Activities of the European Union and Monitoring of Horizon Europe and Horizon 2020 in 2023 – Presentation by the Commission (doc. 10888/24)
- "Science, Research and Innovation Performance of the EU 2024" report – Presentation by the Commission

Europaparlamentet i Strasbourg. Foto ©Norges delegasjon til EU

Europaparlamentet

Komiteene som først og fremst diskuterer saker på **utdanningsområdet** er:

- Kultur- og utdanningskomiteen (CULT)
- Komiteen for sysselsetting og sosialpolitikk (EMPL)

Komiteen som først og fremst diskuterer saker på **forskningsområdet** er:

- Komiteen for industri, forskning og energi (ITRE)

De konstituerende møtene i Europaparlamentets faste komiteer og underkomiteer vil finne sted i Brussel 23. juli 2024, etter utnevnelsen av medlemmene i plenumsøtet 16.-19. juli. Under de konstituerende møtene vil hver komité og underkomité velge en leder og nestledere, for et mandat på to og et halvt år. De nyopprettede komiteene vil da begynne å holde sine faste møter samme uke etter det konstituerende møtet.

HVA SKJER I JULI, AUGUST OG SEPTEMBER

Kategori	Hva	Når	Hvor
Ungarn tok over formannskapet i Rådet 1. juli2024			
Forskning	Rådsarbeidsgruppen for forskning	11. juli	Brussel
Forskning	Rådsarbeidsgruppen for forskning	18. juli	Brussel
Utdanning	Rådsarbeidsgruppen for utdanning	22-23. juli	Brussel
Utdanning	Rådsarbeidsgruppen for utdanning	3. september	Brussel
Forskning	Uformelt konkurranseevnerådsmøte (forskning)	16.-17. september	Budapest
Forkortelser: CULT Culture and Education Committee EMPL Employment and Social Affairs Committee (fag- og yrkesopplæringen og kompetanspolitikk) ITRE Industry, Research and Energy Committee EP Europaparlamentet KOM Europakommisjonen Rådet Rådet for den europeiske union			

Geir Arnulf, forskningsråd,
geir.arnulf@mfa.no

Mads Gravås, utdanningsråd,
mads.gravas@mfa.no

Christina Rysgaard, assistent,
christina.rysgaard@mfa.no